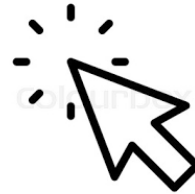

Aktuelle nettsider for personer med nedsatt funksjonsevne

Frambu har utarbeidet en oversikt over aktuelle nettsider og stikkord som kan være et nyttig utgangspunkt når du skal søke og finne frem til relevant informasjon for personer med nedsatt funksjonsevne, deres pårørende og tjenesteytere. Listen er ikke uttømmende, men et utgangspunkt. Flere av nettsidene og instansene har også facebook-sider som kan være aktuelle å følge.

Vi har i hovedsak utformet tabellen på følgende måte:

<i>Nettadresse</i>	<i>Kort om nettsiden og/eller instansen</i>	<i>Stikkord og plass til egne notater</i>
--------------------	---	---

Offentlige nettsider med generell informasjon til personer med nedsatt funksjonsevne

nav.no	<p>Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) har ansvar for både hjelpemidler, arbeidsmarkedstiltak, trygdeytelser og sosialhjelp. En del av dette er ytelser og tjenester rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne og deres pårørende.</p>	<p>Grunnstønad, hjelpestønad, forhøyet hjelpestønad, omsorgspenger, pleiepenger, opplæringspenger, arbeidsrettede tiltak og virkemidler, arbeidsavklaringspenger, uføretrygd, hjelpemidler, tilskudd til rimelige hjelpemidler med mer.</p>	
helsenorge.no	<p>Helsenorge.no er en offentlig nettside som 1) gir informasjon om helse, livsstil og sykdom, 2) gir informasjon om helsehjelp og rettigheter, 3) innloggingstjenesten MinHelse hvor du blant annet kan oppdatere kjernejournal, se dine e-resepter og bytte fastlege.</p>	<p>Kommunale tjenester; støttekontakt, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), avlastning, hjemmesykepleie, opplæring og veiledning av pårørende, ledsagerbevis, parkeringsbevis, transporttjenesteordning (TT-kort), individuell plan (IP), koordinator og ansvarsgruppe, kontaktlege og koordinator i spesialisthelsetjenesten, egenandeler og frikort, pasientreiser, Pasient- og brukerombudet med mer.</p>	
bufdir.no	<p>Barne- ungdoms- og familiedirektoratet er fagdirektoratet for blant annet likestilling og ikke-diskriminering. De publiserer oppdatert og relevant kunnskap om status og utvikling av levekårssituasjonen til personer med nedsatt funksjonsevne og utviklingshemning.</p>	<p>Kunnskapsformidling (forskning og statistikk). Kursene «Hva med oss?» og «Hva med meg?» for foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne. Informasjonsfilm rettet mot familier med minoritetsbakgrunn.</p>	
helsedirektoratet.no	<p>Helsedirektoratet gir blant annet faglige råd innenfor helsesektoren, og utarbeider relevante veiledere om hvordan lovpraksis skal være av tjenester for personer med nedsatt funksjonsevne.</p>	<p>Veiledere for lovpraksis (se egen tabell).</p>	

udir.no	<p>Utdanningsdirektoratet skal blant annet gi faglige råd for barnehage, grunnskole og videregående opplæring. De utarbeider veiledere om hvordan lovpraksis skal være innen opplærings- og utdanningssektoren for personer med nedsatt funksjonsevne.</p>	<p>Skoleskyss Skolefritidsordning (SFO) Opplæring Tilrettelegging i skolen Spesialundervisning</p> <p>Veiledere for lovpraksis (se egen tabell).</p>	
husbanken.no	<p>Husbanken er regjeringens viktigste organ for gjennomføring av boligpolitikk. Gjennom virkemidler som bostøtte, lån, tilskudd, kompetansebygging og kunnskapsutvikling støtter de kommunene faglig og økonomisk i deres arbeid med å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Har også utarbeidet veiviseren.no for å bidra til økt kompetanse og gode løsninger for boliger for blant annet personer med utviklingshemning.</p>	<p>Boliglån, tilskudd og bostøtte.</p>	
fylkesmannen.no	<p>Fylkesmannen er blant annet saksbehandler i saker om vergemål og førerkort, og er klageinstans på kommunale helse- og omsorgstjenester og på vedtak etter sosialtjenesteloven og opplæringsloven.</p>	<p>Klageinstans på kommunale helse- og omsorgstjenester</p> <p>Vergemål</p>	
vergemal.no	<p>På Vergemålsportalen kan du lese om hva verge innebærer. Informasjon til både pårørende, verge og vergehavere.</p>	<p>Vergemål</p>	

helsetilsynet.no	Helsetilsynet fører tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene. Nettsider gir informasjon om både aktuelt regelverk og resultater fra tilsyn gjennomført av Fylkesmannen og Helsetilsynet.		
helseklage.no	Helseklage er et nasjonalt klageorgan for helsetjenesten hvor du som privatperson kan klage på vedtak om pasientskadeerstatning (vedtak fattet av NPE), behandlingsreiser til utlandet (vedtak fattet av helseforetakene), behandling i utlandet (vedtak fattet av de regionale helseforetakene), helsestønning (vedtak fattet av HELFO) og avslag om førerkort (vedtak fattet av Fylkesmannen). De behandler også søknader om preimplantasjonsdiagnostikk.		
helsenorge.no/pasient-og-brukerombudet	Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i tjenestene.	Veilede om rettigheter, hjelp til utforming av søknad og klage.	
ldo.no	Likestillings- og diskrimineringsombudet hjelper mennesker som opplever diskriminering.	Likestilling og tilgjengelighet	
barneombudet.no	Barneombudet jobber for barns rettigheter, deriblant rettigheter for barn med funksjonsnedsettelse.	Barns rettigheter	
sivilombudsmannen.no	Sivilombudsmannen skal ivareta den enkeltes rettigheter i møte med forvaltningen. Klageadgangen i forvaltningen skal først være forsøkt.	Offentlig forvaltning	

Aktuelle nettsider for ulike kompetansetjenester, -miljø og -nettverk for personer med nedsatt funksjonsevne

aldringoghelse.no	Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse	
aktivung.no	Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse	
oslo-universitetssykehus.no	Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser. Frambu er én av ni kompetansesentra.	
mestring.no	Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse	
regjeringen.no	Veileder til Forskrift nr. 1706 av 17. desember 2010 om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten – kapittel 4	
naku.no	Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming	
shf.no	Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende (BarnsBeste)	

Aktuelle nettsider for personer med sjeldne diagnoser

helsenorge.no	Temasider om sjeldne diagnoser med henvisning til andre instanser og kunnskapskilder.	
Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser	Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser består av ni kompetansesentre, hvorav Frambu er ett av sentrene. Sjeldentelefonen 800 41 710.	
sjelden.no	En læringsportal for fagpersoner og tjenesteytere som har behov for kunnskap om sjeldne diagnoser.	
bioteknologiradet.no	Bioteknologirådet er et frittstående, rådgivende organ. De skal formidle kunnskap, hvorav de har egne temasider om arv og genetikk.	
genetikkportalen.no	Nettsiden gir oversikt over de medisinsk-genetiske analysene som til enhver tid utføres i Norge.	
orpha.net	Nettsiden formidler informasjon om sjeldne diagnoser.	
clinicaltrials.gov	En amerikansk database som publiserer kliniske studier fra hele verden.	
rarediseases.info.nih.gov	Genetic and Rare Diseases Information Center (GARD), Engelsk	
ghr.nlm.nih.gov	Genetics Home Reference (GHR), Amerikansk	

Aktuelle interesseorganisasjoner og nettsider for personer med funksjonsnedsettelse og deres pårørende

www.ffe.no	Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFE) er en paraplyorganisasjon for organisasjoner for funksjonshemmede og kronisk syke. Rettingssenteret er en del av FFE og kan bistå med råd og veiledning knyttet til rettigheter.	
www.saf.no	Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) er en paraplyorganisasjon for Norges Handikapforbund (NHF), Norsk forbund for Utviklingshemmede (NFU) og Foreningen Norges Døvblinde (FNDB).	
nhf.no	Norges handikapforbund er en uavhengig interesseorganisasjon som jobber for likestilling og samfunnsdeltakelse for mennesker med funksjonsnedsettelse.	
hbf.no	Handikappedes Barns Foreldreforening (HBF) er en landsforening tilknyttet Norges handikapforbund. De har spesielt fokus på barn med funksjonsnedsettelse og deres familie. HBF arbeider for å bedre barnas oppvekstvilkår og hele familiens livsvilkår uavhengig av diagnose og funksjonsnedsettelse.	
nfunorge.org	Norsk Forbund for Utviklingshemmede arbeider for å bedre levekårene til mennesker med utviklingshemming.	
samordningsradet.no	Stiftelsen SOR arbeider for å fremme utviklingshemmedes rettigheter gjennom samvirke med enkeltpersoner, frivillige organisasjoner, offentlige etater, fagmiljøer og utdanningsinstitusjoner.	
vfb.no	Voksne for barn er en ideell medlemsorganisasjon som jobber for barns oppvekstvilkår og psykiske helse.	
parorendesenteret.no	Pårørendesenteret.no er et landsdekkende nettsted for alle typer pårørende uansett livssituasjon, alder eller hvor nær de står den de er pårørende for. Her finnes interessant fagstoff, gode tips og råd, informasjon om rettigheter og hjelpetilbud over hele landet.	
parorendealliansen.no	En frittstående paraplyorganisasjon som skal synliggjøre pårørende og arbeide for å forbedre deres vilkår og rettigheter, uavhengig av hvem man er pårørende til.	

mestring.no	Lærings- og mestringstilbudet «Starthjelp» retter seg mot foreldre som nylig har fått barn (0-6 år) med nedsatt funksjonsevne eller langvarig sykdom.	
--	---	--

Nettsider om fritid for personer med funksjonsnedsettelse og fagpersoner

idrettsforbundet.no	Norges Idrettsforbund har egne temasider for personer med funksjonsnedsettelse og betegner dette fagfeltet for paraidrett. Seksjonen har fire målgrupper: bevegelseshemmede, hørselshemmede, synshemmede og utviklingshemmede.	
aktivung.no	Nasjonal kompetansetjenesten for barn og unge med funksjonsnedsettelse har som overordnet målsetning å løfte kunnskaps- og kompetansenivået nasjonalt og lokalt slik at alle kan delta aktivt i fysisk aktivitet.	
fritidforalle.no	Fritidforalle.no er et nasjonalt nettsted knyttet til fagfeltet støttekontakt, kultur og fritidsdeltakelse. Metoden fritidmedbistand.no (Fritid med Bistand) presenteres også for de som organiserer fritidstilbud. Nettsiden driftes av AktivUng.	
fritidmedmening.no	Fritidmedmening.no gir kunnskap til de som har ansvar for å rekruttere, lære opp og veilede individuelle støttekontakter, treningskontakter, tilretteleggere og andre oppdragstakere innenfor støttekontakttjenesten. Driftes av Høgskolen på Vestlandet.	
pascalnorge.no	En frivillig organisasjon som jobber for at kulturaktiviteter skal være for alle.	
ungdomogfritid.no	Ungdom og Fritid er en demokratisk barne- og ungdomsorganisasjon for brukere, ansatte og frivillige i kommunalt støttede fritidsklubber, ungdomshus og lignende åpne møteplasser. Skal påvirke og utvikle rammebetingelser for oppvekst, og jobbe for at alle barn og unge selv får bestemme over egen fritid.	
helsenorge.no	Ledsagerbevis kan være aktuelt hvis du trenger ledsager for å gå på kultur- og fritidsarrangement. Ingen rettighet. Kommunen behandler søknaden.	

oppleveleskortet.no	I flere kommuner i Norge kan man søke om Oppleveleskortet som gir barn og unge gratis adgang til kultur- og fritidsarrangement.	
nakuhel.org	Formålet til NaKuHel Norge er å utvikle helsefremmende natur- og kulturaktiviteter.	
matmerk.no	Flere gårder i Norge er godkjent «Inn på tunet»-gård som skal tilby kvalitetssikrede velferdstjenester på gård. Noen gårder har avtale om å tilby fritids- og avlastningstilbud til barn med nedsatt funksjonsevne.	
helsenorge.no	Frisklivssentraler finnes i halvparten av Norges kommuner og bydeler. Er et lokalt lavterskeltilbud. Kan blant annet gi veiledning for å leve bedre med kroniske plager og sykdom.	
dnt.no	Friluftsliv tilrettelagt for utviklingshemmede skal skape et tilbud for utviklingshemmede, deres familie, venner og støtteapparat. Gjennom felles aktiviteter som er tilrettelagt for alle funksjonsnivåer, ønsker DNT å skape en felles arena for å ha det gøy sammen.	

Nettsider for ungdom med funksjonsnedsettelse

ungefunksjonshemmede.no	Unge funksjonshemmede er et samarbeidsorgan for funksjonshemmedes barne- og ungdomsorganisasjoner. De jobber for å sikre deltakelse og likestilling for unge.	
funkis.no	Studieforbundet Funkis jobber for tilrettelegging innen høyere utdanning for personer med funksjonsnedsettelse.	
aktivung.no	AktivUng er en nasjonal kompetansetjeneste som blant annet formidler kunnskap om forskning som er aktuell for barn og ungdom med funksjonsnedsettelse.	
nav.no	NAV har egne temasider som henvender seg til ungdom med funksjonsnedsettelse.	
ung.no	Ung.no er en offentlig informasjonskanal for ungdom. Mange relevante spørsmål og temaer også for unge med nedsatt funksjonsevne.	
lanekassen.no	Lånekassen har egne ordninger for elever og studenter som har nedsatt funksjonsevne og som ikke kan jobbe ved siden av studiene på grunn av dette.	

Nettsider om hjelpemidler og tilrettelegging

nav.no	NAV Hjelpemiddelsentral forvalter hjelpemidler etter folketrygdloven og er et kompetansesenter for instanser og fagpersoner som møter personer med funksjonsnedsettelse. Egne avdelinger med spisskompetanse på for eksempel bil. Se også NAV Arbeidslivssenter som bistår arbeidsgivere med inkluderende arbeidsliv.	
kunnskapsbanken.net	Kunnskapsbanken formidler informasjon om rettigheter, hjelpemidler og tolking. NAV er ansvarlig for nettsiden.	
hjelpemiddeldatabasen.no	Gir informasjon om hjelpemidler med tilhørende tekniske spesifikasjoner, bilder, brosjyrer og bruksanvisninger som kan være til nytte for personer med nedsatt funksjonsevne. Du finner også opplysninger om hvilken leverandør som kan levere produktene. NAV er ansvarlig for nettsiden.	
appbibliotek.no	Gir informasjon om bruk av smartteknologi for mennesker med nedsatt funksjonsevne. NAV er ansvarlig for nettsiden og samarbeider med StatPed.	
ergostart.no	Ergostart er et hjelpemiddelmagasin som er startet av foreldre som selv har funksjonshemmede barn. Landets største uavhengige hjelpemiddelportal.	
arbeidstilsynet.no	Arbeidstilsynet har egen temaside om tilrettelegging og vern mot diskriminering.	
bufdir.no	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har egne temasider for universell utforming og tilgjengelighet.	
ldo.no	Likestillings- og diskrimineringsombudet gir blant annet råd og veiledning i saker om diskriminering	
husbanken.no	Husbanken har egne temasider om universell utforming og tilpasninger.	

Nettsider for personer med sansetap

statped.no	Statlig spesialpedagogisk tjeneste (Statped) gir tjenester til kommuner eller fylkeskommuner som skal medvirke til at barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov får god og tilrettelagt opplæring, og tilfredsstillende læringsutbytte som fører til mestring.	
sansetap.no	Sansetap er en nettportal fra Statped med informasjon om syn, hørsel og kombinerte sansetap med fokus på mestring og muligheter for mennesker i alle aldre.	
nlb.no	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek produserer og låner ut lydbøker og punktskriftbøker til blinde, svaksynte og andre som har vansker med å lese trykt tekst. Mange av NLBs lånere har dysleksi eller andre lese- og skrivevansker. Også studielitteratur for studenter ved fagskole, høyskole og universitet kan lånes. Biblioteket er statlig, landsdekkende og gratis.	
lesersokerbok.no	<i>Leser søker bok</i> er en forening som jobber for at det skal finnes flere lettleste og tilrettelagte bøker. De samarbeider med bibliotek om <i>Bok til alle</i> , som blant annet organiserer leseombud som leser høyt for folk som ikke kan lese selv.	
klartale.no	Klar tale er en lettlest nyhetsavis som har større skrift og enkelt språk. Publiseres i papir, som lydavis på CD og som podcast hver torsdag. Nettutgaven oppdateres kontinuerlig.	
nav.no	NAV har egne temasider som blant annet retter seg mot personer med utfordringer knyttet til syn, hørsel, tale og språk, og lese- og skrivevansker.	
appbibliotek.no	Nettsiden gir beskrivelse av apper for smarttelefoner og nettbrett. Et samarbeid mellom NAV og StatPed.	
norskesanserom.no	Norske sanserom er et nettverk som ønsker å skape en oversikt over sanserom i Norge.	

Aktuelle FN konvensjoner

FNs verdenserklæring om menneskerettigheter	Verdenserklæringen er grunddokumentet i det internasjonale arbeidet for menneskerettigheter. Den består av 30 artikler, og gjelder for alle FNs medlemsland.	
Konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne	Konvensjonen skal sikre at funksjonshemmede får innfridd menneskerettighetene sine på samme måte som alle andre. Konvensjonen er også utarbeidet i en lettlest og forkortet utgave.	
Barnekonvensjonen	FN har vedtatt en egen barnekonvensjon, med rettigheter som gjelder alle barn i verden. Barneombudet har lagd en forenklet utgave med videoforklaringer. Artikkel 23 gjelder særlig funksjonshemmede barn.	

Aktuelle lover

Tilknyttet lovene er det forskrifter, rundskriv og veiledere som gir en mer beskrivelse av hvordan lovparagrafene skal forstås, vurderes og praktiseres. Det er også lovforarbeid (NOU, høringsuttalelser, med mer) og rettskjennelser som benyttes i tolkning av loven.

Spesialisthelsetjenesteloven	
Helse- og omsorgstjenesteloven	
Pasient- og brukerrettighetsloven	
Helsepersonelloven	
NAV-loven	

Folketrygdloven	
Sosialtjenesteloven	
Opplæringsloven	
Likestillings- og diskrimineringsloven	
Forvaltningsloven	

Aktuelle veiledere

Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator	Rehabilitering, habilitering individuell plan (IP), koordinator
Veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov	
Barn og unge med habiliteringsbehov – Samarbeid mellom helse- og omsorgssektoren og utdanningssektoren om barn og unge som trenger samordnet bistand	
Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge uavhengig diagnose	
Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten	
Veileder til forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten	
Veileder for saksbehandling av tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven	
Kvalitetsforskrift for pleie- og omsorgstjenestene	
Veileder i behandling av klagesaker etter pasient- og brukerrettighetsloven	Saksbehandlerveileder utarbeidet til intern bruk for ansatte hos Fylkesmannen.

Prioriteringsveileder - Habilitering av barn og unge i spesialisthelsetjenesten	
Prioriteringsveileder – habilitering av voksne i spesialisthelsetjenesten	

Utvalgte tjenester og aktuelle regelhenvisninger

Avlastning	Overordnet informasjon på helsenorge.no . Vi finner lovgrunnlaget for avlastning i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a og §2-8 og helse- og omsorgstjenesteloven §3-6 punkt 2 . Både Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten og Kvalitetsforskriften skal være førende på hvordan tjenesten blir vurdert, organisert og gjennomføres. I pårørendeveilederen fra Helsedirektoratet står det noe om avlastningstiltak. I 2007 gjennomførte Helsetilsynet et landsomfattende tilsyn, les rapporten . Etter en høyesterettsdom i 2016 ble det endring i form av at avlaster skulle ansees som arbeidstakere og ikke oppdragstakere, les mer om dette på hbf.no . Les også på naku.no .
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	Lovedtak 74 (2013-2014) (i pasient- og brukerrettighetsloven), Innst. 294 L (2013-2014) (lovforarbeid) og Prop. 86 L (2013-2014) (lovforarbeid). Rundskriv om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse (BPA) , Rundskriv I-15/2005 Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - utvidelse av målgruppen og Rundskriv I-20/2000 til lov om sosiale tjenester mv. Brukerstyrt personlig assistanse . Opplæringshåndbok brukerstyrt personlig assistanse BPA Temasider på helsenorge.no . Andre sider med informasjon bpa-portalen.no , nhf.no og naku.no
Styrket pårørendestøtte	Lovedtak 74 (2016-2017) (i helse- og omsorgstjenesteloven), Innst. 23 L (2016-2017) (lovforarbeid) og Prop. 49 L (2016-2017) (lovforarbeid). Lovvedtak 109 (2016-2017) (lovvedtak i pasient- og brukerrettighetsloven, helsepersonelloven m.m.), Innst. 361 L (2016-2017) (lovforarbeid) og Prop. 75 L (2016-2017) (lovforarbeid). Helsepersonelloven §10a om mindreårige barn som pårørende. Pasient- og brukerrettighetsloven med kommentarer (rundskriv) og Pårørendeveileder (Helsedirektoratet).
Individuell plan	Overordnet informasjon på helsenorge.no og på bufdir.no . Vi finner lovgrunnlaget for individuell plan i pasient- og brukerrettighetsloven §2-5 , helse- og omsorgstjenesteloven §7-1 , spesialisthelsetjenesteloven §2-5 , helsepersonelloven §38a , NAV-loven §15 og psykisk helsevernlov §4-1 . Utdypende beskrivelse gis særlig i Forskrift om habilitering og rehabilitering og Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator . Fagprosedyre Individuell plan (IP) i primærhelsetjenesten – hvordan sikre brukermedvirkning ved utarbeidelse av mål skal blant annet sikre brukermedvirkning. e-læring om individuell plan og lenkesamling av helsekompetanse.no (UNN). Individuell plan (IP) = brukers plan er et hefte som beskriver og inspirerer fra mestring.no . " Gjør det så enkelt som mulig " er også et tipshefte fra Helsedirektoratet.

Egne notater og tips på nettsider: